

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία¹

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΠΙ ΠΛΗΜΜΕΛΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠ 1261/2020

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΠΙ ΠΛΗΜΜΕΛΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠ 1261/2020

➤ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Ι. Σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθ. 24 του ν. 2668/1998** (που αφορά την οργάνωση του τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών), όπως αυτός τροποποιήθηκε από το ν. 3185/2003,¹ η πλημμελής παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών ή η αδικαιολόγητη άρνηση παροχής υπηρεσιών προς τους χρήστες γεννά δικαίωμα αποζημίωσης αυτών και αντίστοιχη υποχρέωση των επιχειρήσεων που παρέχουν ταχυδρομικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τους όρους της γενικής ή ειδικής αδείας τους, εκτός αν με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών

¹ Ο νόμος 2668/1998, πλην των διατάξεων των άρθρων 23,26,27,28 και 29 καταργήθηκε με το ν. 4053/2012, ο οποίος όμως δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που τα παραγωγικά της αξίωσης γεγονότα έχουν συντελεστεί πριν την έναρξη ισχύος του. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να εφαρμόζεται ο ν. 2668/1998 (βάσει και του άρθ.2 ΑΚ).

και Επικοινωνιών καθορίζεται κατ' αποκοπή αποζημίωση² για την πλημμελή παροχή υπηρεσιών προς τον χρήστη και ιδιαίτερα για ταχυδρομικά αντικείμενα ειδικής διαχείρισης, που αποστέλλονται ως συστημένα ή δηλωμένης αξίας³. Το καθοριζόμενο όμως **περιορισμένο ποσό αποζημίωσης για τον αποστολέα**, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του ταχυδρομικού δικαίου, **δεν αποκλείει αξιώσεις για περαιτέρω ζημία και χρηματική ικανοποίηση δυνάμει των γενικών διατάξεων περί αδικοπραξιών** του Αστικού Κώδικα με την προϋπόθεση ότι τα επικαλούμενα περιστατικά της ζημιογόνου συμπεριφοράς της ταχυδρομικής επιχείρησης και των προστηθέντων αυτής **συνιστούν αυτοτελώς τους όρους της αδικοπραξίας** και συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη γένεση της σχετικής αξίωσης **και χωρίς τους όρους της σύμβασης**. Κατά το λόγο αυτό, αλλά σύμφωνα και με παγία νομολογία του Αρείου Πάγου⁴, η ζημιογόνος πράξη στηρίζει και αξίωση για αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 932 ΑΚ μόνο αν – και χωρίς τη συμβατική σχέση – θα ήταν παράνομη ως αντικείμενη στο γενικό καθήκον του να μην ζημιώνει κανείς άλλον υπαίτια.

II. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 14 παρ.1 και 14 παρ. 3 του ν. 2496/1997 συνάγεται ότι ο ασφαλιστής που κατέβαλε το ασφάλισμα αποζημιώνοντας τη ζημία ή την απώλεια των ασφαλισμένων πραγμάτων υποκαθίσταται⁵ στη θέση του ασφαλισμένου έναντι του τρίτου, εναντίον του οποίου μπορεί να στραφεί κατόπιν της επέλευσης της ζημίας από τον ασφαλιστικό κίνδυνο και ο υπόχρεος προς αποζημίωση έχει έναντι του ασφαλιστή τα ίδια δικαιώματα ή υποχρεώσεις που είχε και κατά του ζημιωθέντος.

➤ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Δυνάμει σύμβασης ασφαλίσεως που καταρτίστηκε μεταξύ Τράπεζας και ασφαλιστικής εταιρείας, με την οποία η τελευταία ανέλαβε την κάλυψη κινδύνων βλάβης ή απώλειας επιταγών κάθε είδους πληρωτέων στο εσωτερικό ή το εξωτερικό από οποιαδήποτε αιτία κατά τη διάρκεια της μεταφοράς τους προς ανταποκρίτριες τράπεζες είτε μέσω συστημένων

² Σύμφωνα με την με αριθ. 29030/816/16.5.2000 απόφαση του Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών ορίστηκε κατ' αποκοπή αποζημίωση 36 ευρώ (ή 12.000 δρχ.) κατ' αντικείμενο για πλημμελή παροχή υπηρεσιών.

³ «**Συστημένη αποστολή**» είναι η υπηρεσία που παρέχει στον αποστολέα εγγύηση έναντι κινδύνων κλοπής, απώλειας ή καταστροφής στον αποστολέα και απόδειξη κατάθεσης του αντικειμένου. «**Αποστολή με δηλωμένη αξία**» είναι η υπηρεσία που συνίσταται στην ασφάλιση του ταχυδρομικού αντικειμένου για την αξία που δηλώνεται από τον αποστολέα σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας ή καταστροφής.

⁴ ΟΛΑΠ 967/1973, ΑΠ 1741/2008, ΑΠ, 1494/2008

⁵ Η **υποκατάσταση επέρχεται αυτοδικαίως χωρίς οποιαδήποτε συμφωνία ασφαλιστή και ασφαλισμένου.**

επιστολών είτε μέσω σφραγισμένων φακέλων με εταιρείες ταχυμεταφορών, η ασφαλιστική εταιρεία, μετά από την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου- που συνίστατο στην κλοπή επιταγών, που η ασφαλισμένη τράπεζα ανέθεσε σε εταιρεία ταχυμεταφορών να μεταφέρει σε ανταποκρίτριες τράπεζες του εξωτερικού- άσκησε αγωγή ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αθηνών κατά της εταιρείας ταχυμεταφορών, αφού κατέβαλε στην Τράπεζα σε εκτέλεση της σύμβασης ασφαλίσεώς τους το σύνολο του ποσού κατά το οποίο ζημιώθηκε η ασφαλισμένη Τράπεζα και υποκαταστάθηκε στα δικαιώματα αυτής, ζητώντας το συνολικό καταβληθέν από αυτήν ποσό πλέον των νόμιμων τόκων. Το Ειρηνοδικείο Αθηνών με τη με αριθμό 3011/2014 απόφασή του δέχτηκε την αγωγή της ασφαλιστικής εταιρείας δικάζοντας ερήμην της εναγόμενης εταιρείας ταχυμεταφορών, η οποία άσκησε έφεση κατ' αυτής ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, το οποίο με τη με αριθμό 597/2018 απόφασή του έκανε δεκτή την ένδικη αγωγή, δεχόμενη ότι η κλοπή των επιταγών οφείλεται σε βαρεία αμέλεια της εναγόμενης εταιρείας και του προστηθέντος υπαλλήλου της, καθώς δεν έλαβαν τα κατάλληλα μέτρα προς διαφύλαξη των μεταφερομένων επιταγών, αν και γνώριζαν το περιεχόμενο των φακέλων και την ιδιαίτερα μεγάλη αξία τους και απορρίπτοντας τον ισχυρισμό του ποσοτικού περιορισμού της ευθύνης εκ μέρους της εναγομένης λόγω της αμέλειας αυτής, ως λόγου της επελθούσας ζημίας. Κατά της ανωτέρω απόφασης ασκήθηκε αίτηση αναιρέσεως από την εταιρεία ταχυμεταφορών λόγω:

- **εσφαλμένης ερμηνείας ή μη εφαρμογής των διατάξεων** των άρθ. 16 του ν. 4053/2012 και της υπ' αρ. 688/2013 απόφασης της Ε.Ε.Τ.Τ., αφού αν και δέχτηκε τη βαριά αμέλεια ως αιτία κλοπής των επίδικων επιταγών, επιδίκασε το σύνολο της αιτούμενης αποζημίωσης, που προβλέπεται μόνο όταν η απαίτηση από παράβαση της συμβατικής υποχρέωσης ή αδικοπραξία ανάγεται σε δόλο του παρόχου, κατ' άρθρο 560 παρ. 1 του ΚΠολΔικ.

➤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο Άρειος Πάγος με τη με αριθμό 1261/2020 απόφασή του (Α2 Πολιτικού Τμήματος) **απέρριψε την ως άνω αίτηση αναιρέσεως**, αφού δέχτηκε πως :

- το Εφετείο ορθά εφάρμοσε τις διατάξεις του ΑΚ περί αδικοπραξίας σε συνδυασμό με αυτές των άρθ. 14 παρ.1 και 3 του ν. 2496/97 , καθώς η υπαίτια ζημιογόνος παράλειψη του προστηθέντος υπαλλήλου της εταιρείας ταχυμεταφορών- η οποία συντελέστηκε σε χρόνο

κατά τον οποίο ίσχυε ο ν. 2668/1998 και όχι ο μεταγενέστερος ν. 4053/2012 - ακόμη και αν έλειπε η συνδέουσα τα μέρη ενοχική σύμβαση ταχυμεταφοράς, συνιστά **αδικοπραξία που τελέστηκε από αμέλεια και είναι παράνομη ως αντίθετη στο γενικό καθήκον του να μην ζημιώνει κανείς υπαίτια τον άλλον, καθώς συνιστά παραβίαση της υποχρέωσης του κανόνα του θετικού δικαίου για την ασφάλεια και την προστασία των άλλων.**

- Το Εφετείο κατέληξε σε ορθό κατ' αποτέλεσμα διατακτικό, **έστω και με την εσφαλμένη αναφορά** στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση της εφαρμογής των διατάξεων του αρθ. 16 παρ.4 του ν. 4053/2012, **αφού τα παραγωγικά γεγονότα της αξίωσης είχαν συντελεστεί πριν την έναρξη ισχύος του.**

- Η αναιρεσείουσα δεν επικαλείται έννομο συμφέρον να αποτραπεί δεδικασμένο, που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να αναιρεθεί η απόφαση μόνο ως προς την εσφαλμένη αιτιολογία της κατ' άρθ. 560 παρ.1 του ΚΠολΔικ.

Συμπερασματικά και σύμφωνα με τα ανωτέρω η απόφαση αυτή του Αρείου Πάγου επιβεβαίωσε ότι η υπαίτια **ζημιογόνος πράξη με την οποία παραβιάζεται σύμβαση μπορεί να στηρίξει και αξίωση για αποζημίωση ή και χρηματική ικανοποίηση με βάση τις διατάξεις των αδικοπραξιών, μόνο αν και χωρίς τη συμβατική σχέση θα ήταν παράνομη ως αντίθετη στο γενικό καθήκον και πνεύμα του του δικαίου «του μη ζημιούν άλλον υπαιτίως».**

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine